

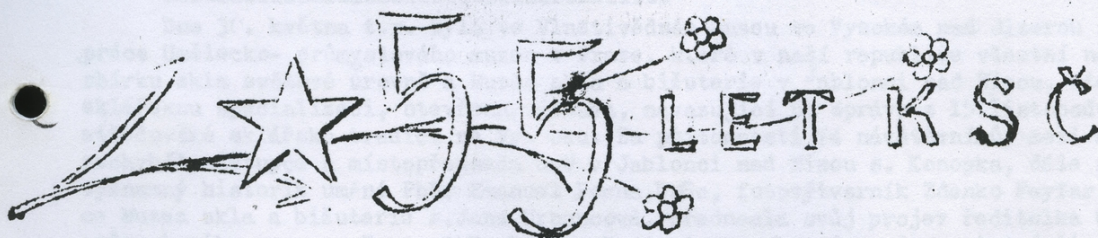

VĚTRNÍK

Vydává MěstNV ve Vysokém n. Jizerou s aktivem kulturních pracovníků

Větrník - ročník XX - č. 5 - 6

Vysoké nad Jizerou 20. července 1976

Oslava 55. výročí založení KSČ ve Vysokém nad Jizerou

Zatím co světová veřejnost se zabývá novou Stockholmskou výzvou Světové rady míru a u nás se blíží ukončení pětiletého volebního období, řadí se k těmto skutečnostem událost neméně významná - 55. výročí založení KSČ.

Uliční organizace KSČ ve Vysokém nad Jizerou oslavila toto výročí 17.6.1976 ve velkém sále divadla Krakonoš. Slavnostnímu večeru byl přítomen s. Dr. František Havlíček, zástupce Okresního výboru KSČ v Semilech, který ve svém projevu připomenul veřejnosti vývojovou cestu, kterou KSČ šla, za které vyrůstá síla socialistického společenství, dnešní a zítřejší převaha socialismu nad kapitalismem a která vede k lepší a spravedlivější budoucnosti pro všechny národy.

K důstojnosti tohoto večera přispěli členové divadelního souboru Krakonoš pásmem, sestaveným ze starých dělnických písní a básní, kterým připomněli právě období vzniku KSČ, nadšení, elán a bojovnost tehdejší mladé, pokrokové generace.

Závěr večera patřil pionýrům ZDŠ, kteří pod vedením s. L. Hnykové přednesli báseň J. Nohy: Veliká práce čeká nás.

Jana Kramářová

Zpráva ze statku - senoseč .

Státní statek ve Vysokém nad Jizerou má za úkol sklídit píce ze 2.300 ha polí, luk a pastvin. Když připočítáme ještě sklizeň otav a pastvu skotu, která se provádí i čtyřikrát za rok, zvýší se výměra na uctyhodnou plochu.

Letošní jaro, hlavně sucho a chladno, nebylo na vývin hmoty příznivé, a tak v mnohých podnicích bude píce chybět pro výživu skotu. Proto tak veliká starostlivost naší strany, i okresních a místních národních výborů i podniků, aby nezůstal ani metr sena nesklizen. Letos znovu náš statek prováděl letecké hnojení na nedostupných plochách pastvin na Janově hoře ve Vítkovicích a Jestřabí. Chtěli jsme se pojistit dobrou pastvu pro zvýšený stav jalovic, které paseme pro další zemědělské podniky. Na urychlení sklizně, hlavně senáží, dostali jsme ke koupi samochodnou řezačku a naše dílny ve Vysokém vyrobily z vyřazeného obilního kombajnu SK 4 další žací mačkač jen proto, aby se sklizeň urychlila. Dále naše hospodářství ve Vysokém, Rokytnici a Křižlicích vypořádala nové, velké, průjezdné panelové silážní jámy, aby už sklizená píce neměla tolik ztrát. Nyní už jenom záleží na trochu přijatelném počasí, aby jakost sklizeného sena byla slušná a zachovala nám tolik živin v pici, kolik jich potřebujeme na udržení dosavadní užitkovosti nebo i

její zvýšení. Suché a chladné počasí mělo další nepříznivý vliv na vzházení obilí. Přesto, že jsme velkou část jařin uváleli, obilí vzházelo etapově a část po deštích až koncem května. V Křižlicích v polovině června bylo zdálky ještě vidět v obilí zem. Loni při teplém počasí byl zde u ovsu nejvyšší výnos statku vůbec, letos možná nebude žádný. Rozmary horské přírody jsou nevyzpytatelné. Vezmeme-li v úvahu, že klima na Labské louce je přibližně jako na Špicberkách, které jsou za polárním kruhem, nemůžeme se ani příliš divit, že blízké okolí a návrší jsou chladné a že budou i v budoucnu naše hory ochlazovat. Současné letošní zpoždění vegetace je nejméně 14 dní a staré české přísloví říká, že když je červen studený, že sedlák nad urodou krčí rameny. Ostatní ukoly plní statek celkem dobře. Denní doживost máme skoro 11 litrů na kus a den. Další vývoj vegetace a počasí ukáže, zda letošní rok bude dobrý, či nikoliv. Letošní rok podle stoletého kalendáře je hodnocen jako "hladolet".

Josef Soukup

Jubileum českého sklářství na Vysocku.

Dne 30. května t.r. byla ve Vlastivědném muzeu ve Vysokém nad Jizerou za spolupráce Umělecko-průmyslového muzea v Praze, které v naší republice vlastní největší sbírku skla světové urovně a Muzea skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou, které má sklářskou specializaci, otevřena výstava, navazující na zprávu z 15. listopadu 1376 o středověké sklářské tradici na Vysocku. Za přítomnosti 74 návštěvníků, mezi nimiž nechyběl zástupce a místopředseda ČNV v Jablonci nad Nisou s. Konopka, dále náš významný historik umění PhDr. Emanuel Pocha, DrSc., fotovýtvarník Zdenko Feyfar a zástupce Muzea skla a bižuterie s. Jana Urbancová, přednesla svůj projev ředitelka Umělecko-průmyslového muzea v Praze PhDr. Dagmar Hejdová, CSc., který zaujme ostatní širokou veřejnost a přiblíží tehdejší význam středověkého sklářského řemesla:

Vážení přítomní,

výročí, které touto výstavou připomínáme, je zdánlivě trochu neobvyklé. Neobvyklé potud, že vlastně připomínáme osobu, o níž toho víme pramálo, a že připomínáme obor činnosti, který byl ve své době v těchto končinách nepochybně kulturně i hospodářsky významný, ale který se již jako zaniklý vytratil ze zdejšího obecného povědomí.

15. listopadu tohoto roku tomu bude totiž právě 600 let - bylo to v roce 1376 - kdy byla podepsána smlouva mezi sklářem Mikulášem Queysserem "von Hohenstatt" - jak je ve smlouvě uvedeno - a urozeným pánem Hanušem, kanovníkem chrámu v Hlohově, o dodávce 3.200 kusů skla. Dlouho nebylo jednotného názoru o tom, který "Hohenstatt" se ve smlouvě míní. S Vysokým nad Jizerou ztotožnil tento název František Mareš, který zároveň - a řekněme hned že správně - předpokládal Queysserovu huť v sousedních Sklenařicích. Kromě smlouvy nebylo však žádných dalších zpráv o tom, že by zde v okolí Vysokého byla existovala sklářská huť. Nebylo sice zpráv, ale vyskytly se nahodilé archeologické nálezy skloviny či fragmentů sklářských pánví na dnešních katastrech Sklenařic, Čermákových Rovní a Pasek, na místech, která byla až do konce 18. století součástí sklenařického katastru a patřila k rozsáhlému statku "U Tomášů", který byl patrně někdejší hutním statkem. Pomocí těchto nálezů, za ochotné spolupráce některých sklenařických a vysockých pamětníků, z nichž zde vzpomínám zejména zemřelého již uhlíře Miloslava Metelku, a za přátelské součinnosti Františky Jandové ze zdejšího muzea, podařilo se v letech 1956 a 1957 objevit a odkrýt sklářskou huť ve Sklenařicích, v bezprostřední blízkosti tamní kapličky při cestě k Tomášovu kříži, na poli zvaném "na hutništi". Výzkum tehdy provádělo Umělecko-průmyslové muzeum v Praze a Archeologický ústav ČSAV v Praze.

Mikuláš Queysser, hutník a sklář ze 14. století. Nevíme o jeho činnosti více, nežli že podle objemu přijaté objednávky nebyla kapacita jeho huti malá, že produkce byla zaměřena na tabulové sklo. Dnes spolehlivě můžeme předpokládat, že jeho huť měla stanoviště, jak tomu dlouho bývala zvykem, a že lokalita sklenařická vystřídalala paseckou či naopak. Queysserova huť nebyla v té době v Čechách ovšem jediná a jestliže z výrobků jeho huti nebylo nalezeno nic, víme už dnes z dosti obsáhlých nálezů ze sídlišť, především městských, jak rozsáhlá, ale také pozoruhodně rozmanitá byla sklářská výroba v Čechách v průběhu 14. století. Kromě zmíněného tabulového skla se vyráběly nejrůznější druhy skla dutého, ba dokonce i kaménkové sklo pro sestavení mo-

saiky svatovítského chrámu je zdejšího původu. Kvalitou skla, technikou i vynalézavostí tvarů i jejich dekoru předčila tehdejší výroba v cechách daleko soudobou výrobu v ostatní Evropě. Kulturní a kultivovaná prostředí doby Karla IV., které poskytl široké obzory rozvoji umění a uměleckých řemesel, vytvořilo nepochybně mimořádné podmínky i pro rozkvet sklářství. Tehdy, ve 14. století se vytvořil v Čechách pevný základ, na němž mohla budovat další staletí. A sklenařická huť byla do tohoto dění nepochybně zapojena jako integrální součást. A tak přesto, že o Mikuláši Queyссерovi a jeho hutních výrobcích toho víme tak pranepatrně málo, a přesto, že není prokazatelná přímá kontinuita sklenařické huti s pozdějšími hutěmi, vzniklymi v blízkém okolí / mám na mysli např. Zásadu, Rejdice apod., je nesporné, že právě Queyссерova huť stojí na prahu sklářské výroby, která přetrvala v této oblasti až do dnešní doby.

To je také tématem a účelem této výstavy. Vlastivědné muzeum ve Vysokém chce připomenutím onoho jediného jména známého skláře Mikuláše Queyssera a jeho huti oživit nejen minulost někdejší významné, dnes již dávno zaniklé a zcela zapomenuté výroby na Vysocku, ale zároveň začlenit tuto činnost do rámce velkého dění v Čechách. Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze i Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou rádi přispěli svou spoluprací i zapůjčením některých exponátů, které tuto zaniklou historii mohou doložit a přiblížit.

Já samam jsem s radostí vyhověla žádosti, abych se ujala zahájení této výstavy, které přeji úspěch, s přáním, aby se líbila všem četným návštěvníkům zdejšího muzea. Chtěla bych ještě při této příležitosti na závěr poděkovat z tohoto místa "naši" paní Jandové, která nám - dnes již před dvaceti lety - tak ochotně a přátelsky pomáhala při našem pachtění za objevením sklenařické huti, a úplně nakonec bych chtěla poděkovat i samotnému Mikuláši Queyссерovi, protože mne vlastně přivedl do těchto končin, kam se každoročně a vždycky ráda vracím.

Dr. Dagmar Hejdová

Sklenařice.

Z archivu Vlastivědného muzea.

Sklenařice rozloženy jsou v malebném údolí a po svahu podhoří Krkonošského v porůčí Jizery; třetina obce za mírným návrším na pravém břehu Jizery nazývá se Blansko a dnes součást Jablonce nad Jiz.,/. Nejvyšší hřeben horský "Tomášova vrcha" dosahuje 705 m, nejnižší místo "u Machačků" 470 m. Útvar půdy jest prahorní. Osadou protéká potok "Záměří", který při ústí v Jablonci říkají "Sklenařický"; na obvodu obce jest potok Makovský u Pasek a Olešnický u Olešnice. - Krajina zdejší je půvabná; krásný je pohled z Tomášových vrchů do hor a k Vysokému, pak s Trhovicí k horám Jizerským, ale zvláště uchvatný ze silnice nad "Trhovicí" a to směrem přes obec ke Krkonošům.

Památná jest zde cesta "Královina" zvaná to silnice "královská" od Vysokého k Příchovicům vedší. Při stavbě erární silnice 1854 nalezena byla u nynější samoty "Ameriky" popelnice a nádoba se stříbrňáky z dob krále Václava II., první to kulaťte groše z r. 1300, pak rolnička a krumpáč. P.J.Kouble, tehdejší kaplan vysocký, rolničku odkoupil pro České muzeum. Znak obce, jehož se i v pečeti užívá, jest "Skelná huť se žebříkem na střeše, se zahrádkou a lípou, nad níž vznášejí se dva ptáci". Jméno obce i znak připomíná dobu, kdy stávaly zde v bývalých pralesích skelné hutě. Dosud v lidu se jistá role "Hutniště" jmenuje. A cesta přes 9 pozemků tudy vedoucí "Hutnická". Letopisy praví, že jedna huť stále kde je nyní samota "Česrmákovy domy" a druhá bývala v místech, kde jsou pozemky J.Metelky čp.4. Dle školní kroniky počalo se ve Sklenařicích vyučovat r.1744. Po 67 roků obec jen v postě a zastával to některý občan. Později stal se tu učitelem Michal Nečásek z Vysokého, který měl již sobotáles. Učil v najatém domě čp.38 až do r. 1816. Po něm vyučoval ve svém domku č.115 Matěj Hájek. R.1856 dostavěna školní budova. Od r. 1878 je škola dvoutrídni.

Z archivu Vlastivědného muzea ve Vysokém nad Jizerou otiskneme postupně stručnou historii všech připojených obcí. Sklenařice jsme vybrali jako první, neboť sklářská středověká tradice na Vysocku se obce bezprostředně dotýká.

Jiřina Ďoubalíková

Sternádek přivítal jaro.

Potok pod chalupou se táním sněhu jako každoročně rozšířil, bledule už dávno odkvetly a louky byly plné petrklíčů, když Sternádek se vyhříval na jarním sluníčku. Poslouchal jak klape mlýnek na potoce a jeho palička tluče pravidelně do kousku skla. To malý Frantík Pacholík už po několik roků vítal jaro a pravidelné klepání mlýnku bylo vytrvalé ve dne v noci. Frantík křičel na Sternáda: "Strejčku, slyšíte jak to krásně klape?" A souseď Sternádek odpověděl: "Ale Frantíku, to víš, že slyším a už se každéj rok těším, jak přivoláváš jaro. Dyť já už přestal topit v kamnišťatech, už sem sundal bačkory a vysedávám jen v trepkách na boso. Mlejnek ti přepěkně klape hochu, nožišťata ale bolejí pořád víc a víc, už ani francouka nepomáhá, ale to nejhorší sme už s Farským přečkali a koukni jak se taky vyhřejeva na sluníčku". Malej Frantík povídá Sternádkovi: "Ale, strejčku, dyť vy vůbec nestárnete a naše máma poudala, že vona už je štvrtéj rok vdovou a náš táta byl přeci jen vo moc mlačí než vy". Sternádek poudá: "Víš, Frantíku, von táta byl takovej dřič, von si nic kalýho nedopřál, pořád jen šudroval vokoło baráku lítal po hájích, von ani neměl zůjem vo souseďy a harobil a pak ho to vzalo hákem na persa a za pár dnů byl na perikně." Frantík jen pokyvoval hlavou, utíral si slzičky při vzpomínce na tátu, odsouval se k chalupě, kde ještě statná a hezká vdova Pacholíková připravovala oběd, aby šla na noční směnu do ponikelské prádelny.

Na lavičku se přisouval souseď Farskej a povídá: "Koukám, žes tady rozumoval s hochem Pacholíkovým a tak sem si spoměl na jeho tátu, proč von byl takovej nemluvej a zaterpklej a myslím, že to byli už vod mládí, když ho pokřtili tak belbým menem M a m e r t . Von chudák za to přec nemoh, ale von se narodil 11.května na Sv.Mamerta a jeho táta takovej podivín prej řek, že se bude menovat po tom svěťci Mamertoj. A von se proto sužoval Pacholík celej život i když mu říkali Martin, ale ve škole a na všech Ouředních papírech byl až do nejdelší smertí Mamertem. Pacholice nemohla to slovo z huby vypustit a prej až do svarby myslela, že si bere Martina a žádnýho Mamerta.

Sternádek pokyvoval, zablařal z fajfky a povídá: "Enu, von nebyl Pacholík jedinej Mamert, ale já se pamatuju, že jeden vysockej rodák Voceďálek, co měl v Praze Kadlín velkej kšeft se menoval taky Mamert."

Sternádice, která poslouchala oba naše mudrlanty "Já vám teda řeknu, že vono jak pro Voceďálka tak pro Pacholika to bylo belbý meno, ale nedá se nic dělat, Mamerta je každéj rok 11.května, von to byl vopradickej svatej a proto se říkávalo "Dešť na svatýho Mamerta přináší soužení a nic kalýho z uorody neni."

Sternádek s Farskej se na sebe podívali a Farskej povídá: "Říkej si co chceš, vona tá tvoje máma je přeci jen chytrá žencká". To Sternádek křváním potvrdil a řekl "Enu, hochu, nedá se nic dělat, já přece vím, že sem si nebral žánou hloupou holku".

Josef Ďoubalík

Počasi ve Vysokém nad Jizerou v letošním dubnu.

Nejvyšší teplota /maximum/ plus 17,8 C dne 19.4. Nejnižší teplota/minimum/ minus 6,3 C dne 29.4. Průměrná denní teplota v dubnu plus 5,3 C, loni 4,6 C. Celkové množství srážek za duben 13,2 mm, loni 53,3mm. Počet dní se srážkami 12, z toho se sněžením 7. Nejvíce srážek spadlo dne 28.4. 3,8 mm. Počet dní se sněhovou pokrývkou 11. Nejvyšší sněhová pokrývka 66 cm byla dne 1.4. Celkem v dubnu napadlo 10 cm sněhu. Počet dní s mlhou 3. Počet dní se silným větrem 0. Denní průměrná relativní vlhkost venkovního vzduchu nad 95% v dubnu nebyla. Celkově byl letošní duben teplotně normální, srážkově velmi podnormální. Tak jako v březnu, převládalo i v dubnu klidné, slunečné počasí, v posledním týdnu silné ochlazení s mrazy.

Z lidových pranostik k měsíci dubnu: Necht si duben sebelepsi býva, ovčákovi húl se přec zasněživá. Je-li v dubnu krásné a povětrí čisté, bude květen nepřijemný jistě. Co duben našetří, to květen spálí. Je-li v dubnu teplý dešť, hojně požehnání jest. Jak dlouho žába před svatým Jiřím křičí, tak dlouho bude po něm mlčet. Po svatém Jiří, vylézají hadi a štíři. Co se před svatým Jiřím zazelená, to se po něm ztratí. Jiří a Marek, mrazem nás zalek.

K.P.

Sjezd KMČ

Ve dnech 21. - 23. 5. se zástupci čtenářského kroužku knihovny ve Vysokém nad Jizerou zúčastnili 10.sjezdu Klubu mladých čtenářů v Praze. Kromě Turnova jsme byli jedinými zástupci okresu Semily.

Sjezdové dny probíhaly v Domě československých dětí na Pražském hradě. Účastníci se seznámili se všemi pracemi hlavní soutěže "Stránky knih nás vedou." V silné konkurenci 44 putovních výstavek obstál náš kroužek, který se vydal po stopách V.Metelky a Zapadlých vlastenců K.V.Raise, velmi dobře. V bohatém programu se děti seznámily s předními spisovateli a ilustrátory dětských knih. Beseda byla spojena s autogramiádou. Měli jsme také možnost poznat zajímavosti z činnosti nakladatelství Albatros.

Součástí programu bylo i představení opery L. Janáčka Její pastorkyňa Národním divadle. V pořadu "Umělci dětem" se děti z celých Čech a Moravy setkaly s oblíbenými herci.

Sjezd byl pro nás vyvrcholením celoroční činnosti.

Ivana Řehořová

Mladí vysočtí turisté v Prčicích.

Po ukončení náročné lyžařské turistické sezony s několika dálkovými přechody Krkonoš a Jizerských hor se členové turist. oddílu TJ Jiskra Vysoké nad Jizerou zúčastnili 15.května 1976 dálkového pochodu z Prahy do Prčic. Start byl vlastně již ve 4.00 hodin na náměstí ve Vysokém nad Jiz., odkud se účastníci pochodu dopravili automobilem, který pro tento účel dal k dispozici vysoký státní statek, do Davle.

Na místě startu obdržel každý účastník dálkového pochodu mapku trasy a vyrazilo se na trať. Počasí bylo doslova ideální, viditelnost dobrá. Trasa vedla zpočátku po pravém břehu řeky Sázavy do Pikovic a odtud zvládnutým terénem téměř přímou čarou do Prčic. Po cestě bylo rozmístěno několik kontrol, kde každý obdržel potvrzení o projití.

Vysoká sedmičlenná skupina byla na pochod dobře vybavena, každý účastník měl reklamní čepičku s nápisem SEBA a skupina nesla poutač s reklamou turistického oddílu Vysoké nad Jizerou a ten budil značnou pozornost všech turistů i přihlížejících. Do cíle v Prčicích, na který se všichni účastníci již těšili, přišli naši turisté po ujití 50 km pohromadě. Těch 50 km bylo přece jen v cíli znát. Našlapovalo se různě, ne snad vyčerpáním, ale z různých otláčenin nohou. Všichni v cíli obdrželi na památku z dokončené cesty pamětní botičku a pohlednici. Kromě těchto maličkostí zůstaly v každém pěkné vzpomínky. Letošního tradičního pochodu se zúčastnilo téměř 24.000 lidí z celých Čech.

TJ Jiskra turistický odd. Vysoké nad Jiz.

Za Karlem Farským - převzato z týdeníku "Znojensko" orgánu OV KSČ a ČNV Znojmo.

V květnových dnech zemřel v Českém Krumlově národní buditel, zakladatel prvních českých škol znojenských, ředitel Karel Farský. Zemřel ve věku 81 let. Ve Znojmě působil v letech 1915 až 1938 jako ředitel měšťanské školy a současně deset let na dívčí škole "Vlastě".

Léta jeho tvůrčích sil byla nezištná, obětavá služba našemu národu - úsilí o národní obrození, kulturní povznesení, o národní svébytnost. Již za Raouska v době národního útisku po 10 let kladl základy českých škol v pohraničí Čech, Moravy a Slezska. Vysoce se zasloužil o obrození Znojemska, zvláště o tehdy převážně německého Znojma. Zde již v roce 1917 s odvahou jemu vlastní, bez povolení vládnoucí Vídně, založil dívčí odbornou školu "Vlastu" a houževnatou prací ji vybudoval. V r.1918, ještě před vojenským obsazením Znojma, v čele revolučního národního výboru, převzal více jak půl tisíce českých dětí ze škol německých do škol českých a přispěl k převzetí jižní Moravy z německé nadvlády do českých rukou.

Po převratu v r. 1918 zřizoval ve Znojmě a v život uváděl první české školy znojenské: mateřské, národní a školy odborné všech druhů včetně dvou učitelských ústavů. Nezištně pracoval ve všech národních a učitelských institucích. Svou výjimečnou organizační schopností byl duší osvětové činnosti Znojma. Jako výtečný pedagog ryzí osobností vchoval ze svých žáků a chovanců "Vlasty" tisíce čestných, národně uvědomělých občanů, kteří na svého ředitele vděčně vzpomínají. Členové jeho učitelského sboru, jimž byl otcovským rádcem i ohleduplným přítelem, měli svého ředitele velmi rádi a pro jeho charakterovou výzest si ho velmi vážili.

Ze života oddílu ZRTV.

V minulém čísle jsem vás informovala o činnosti složek TJ Jiskra v oddíle ZRTV. Tentokrát došlo i na muže. Mladší žáci cvičí každé úterý od 17,00 do 18,30 hod. Vede je s. Jiří Vašíček, Jiří Nesvadba a pomáhá jim František Vítánváš. Je přihlášeno 27 chlapců a průměrná docházka je 22. Všichni jsou organizováni v TJ. V pátek od 17.30 do 19.00 hod. cvičí starší žáci pod vedením s. Josefa Ševčíka a Josefa Petrušky. Je jich 22 a docházku mají téměř 100%. Večery v úterý a v pátek jsou vyhrazeny pro cvičení mužů. Je škoda, že právě tady je počet cvičících nejmenší. Průměrně chodilo během roku do cvičení 12 mužů, z toho na rozdíl od žen, převážná většina mladých chlapců. Doufáme, že se muži nad touto skutečností zamyslí a po prázdninách se sejdou v tělocvičně v hojném počtu.

Ženy a turistika.

Dne 2.května jsme se sešly na vysokém náměstí a vydaly se do kraje Zapadlých vlastenců. Přes Sklenařice, Paseky, Mechovické skály a zpět po hřebeni Mechovice zpět do horních Pasek a na Štěpánku, Příchovice a Kořenov. Zpět po silnici do Vysokého. 9 žen a jeden muž. V nohách téměř 38 km.

Ženy půjdou ještě na Krkonoše.

Dne 13.května se sejdeme na další túru po hřebenech Krkonoš. Těšíme se na sluníčko.

S děvčátky z oddílu Moderní gymnastiky jsem se vydala dne 30.května také do Pasek nad Jiz. Navštívily jsme Památník Zapadlých vlastenců a k veliké radosti všech účastnic jsme obědvaly opékané buřty na skalách Mechovice. Z Pasek od kostela jsme sešly k papírně a z Dolní Rokytnice přes Blansko do Jablonce nad Jizerou a přes Tříčská vrcha jsme se vracely domů. Cestou jsme rozeznávaly květiny, stromy, lovily bobříka mlčení, hrály si na stopovanou a na zakončení na Tříčských vrších jsme si zahrály na slepou bábu. Zakončily jsme tento pěkný den smíchem a veselou hrou. Všem se nám to moc líbilo. Nejmladší účastnicí byla Pavlína Šinkorová, které je 5 let. Ušly jsme téměř 19 km.

Dne 6.června jsme si s oddílem MG opékaly buřty u koupaliště ve Vysokém/Jiz. Odpoledne se nám vydařilo a bylo nám moc dobře.

Dne 16.června půjde skupinka nejmladších cvičenců opékat buřty na Petruškovy vrcha. Připravíme pro ně závodivé hry a samozřejmě i odměny pro vítěze.

Výsledky z oddílu Moderní gymnastiky.

Na okresním přeboru III.výkonnostní třídy mládeže v Semilech se zúčastnila za Jiskru Vysoké nad Jizerou 4 děvčata. Ze 41 závodnic se umístila takto.

Helena Špíková	18	počet bodů celkem	24,25
Monika Vaváčková	20	"	24,10
Radka Šmetanová	22	"	24,05
Edita Šinkorová	28	"	23,75

Jako družstvo získaly 6.místo

Krajského přeboru jednotlivkyň a družstev II.VTM v Moderní gymnastice pro r.1976 konaného 4.dubna v Pardubicích, se zúčastnily za Jiskru Vysoké nad Jizerou Šárka Ševčíková a Eva Hladíková. Umístily se takto:

Šárka Ševčíková	4	počet bodů celkem	26,95
Eva Hladíková	5	"	26,50

Z 9 družstev je Jiskra Vysoké nad Jizerou na velmi pěkném 3. místě. Závodilo celkem 26 jednotlivkyň.

Mistrovství ČSR II.VTM v povinných sestavách bez náčiní, s míčem a akrobacii se za Východočeský kraj zúčastnila i naše děvčata. Ze 45 závodnic se umístila takto:

Šárka Ševčíková	29	Eva Hladíková	36
-----------------	----	---------------	----

Ke všem závodům připravila děvčata s. Věra Ševčíková. Je třeba jí za tuto pěknou práci poděkovat a popřát jí i děvčatům do příštího roku hodně pile, dobré vůle, zdaru a úspěchů.

Za oddíl ZRTV : Slávka Hubačiková

Dr. Kožík ve Vysokém nad Jizerou

Středisková knihovna ve Vysokém nad Jizerou uspořádala večer 1.června v čítárně besedu se spisovatelem dr.Františkem KOŽÍKEM. Autor poutavě vyprávěl o práci na svých knihách. Škoda jen, že příležitost poznat našeho významného umělce využili hlavně návštěvníci z řad rekreatantů.

2.6. se uskutečnila beseda pro žáky 6.-9. tříd ZDŠ, při které se děti seznámily s tvorbou dr.Kožíka určenou mládeži.

Ivana Řehořová

Upozornění

Nová půjčovní doba ve Střediskové knihovně od 5.6.1976

- pondělí : 12 - 17 hod.
- úterý : -
- středa : 12 - 17.30 / sudá/ 12 - 15 / lichá/
- čtvrtek : 12 - 18
- pátek : 8 - 15

Počasí ve Vysokém nad Jizerou v letošním květnu

Nejvyšší teplota /maximum/ 23,0 C dne 11.5. Nejnižší teplota /minimum/ minus 1,2 C dne 15.5. Průměrná denní teplota v květnu 10,6 C loni 11,3 C. Celkové množství srážek za květen 58,2 mm, loni 46,5 mm. Počet dní se srážkami 15, všechny dešťové. Nejvíce srážek za jeden den spadlo dne 30.5. 10,2mm. Počet dní se silným větrem 0. Počet dní, kdy denní průměrná relativní vlhkost venkovního vzduchu byla nad 95 % 1. Celkově byl letošní květen teplý a sušší. Tak jako v březnu a v dubnu, převládalo i v květnu klidné a suché počasí. Vydatněji přšelo až v posledním týdnu měsíce. Z lidových pranostik k měsíci květnu: Je-li už máj zahradníkem, není stodo milovníkem. Mokřý a studený máj - v stodole ráj. Máj-li déšť nedá, červen se předá. Bujný květ, plný úl. V máji hřimoty nadělají trampoty. Jaro krásné, všem tvorům spásné.

K.P.

Vo strejcoj Florijánoj.
Florijánek.

Inu, jakýpak diveni. To už je jennou istý, že strejc Floriján byl taky jennou malej a chodil do školy. Klučístě nic kalýho, no rulka, a posedať klíně v lavici bylo pro něj uterpením. Ináč byl šikounej, ale do učeni se moc nehernul, a jak sám říkával, na jeho oukoly vypotřeboval pan řidici žejlliky červeného in-goustu, a dyž měl do školy přijít pan inspektor, tak mu rači dával šesták, aby ten den nechodil do školy a zůstal doma. Toževí, že Florijánek panu řidicimu rád vyhověl. Před prázdninama dával záčkum ponaučení, "aby chodíce do lesa byli opatrní, neb je známo, že zmiže prokousne i silnou podrážku", načež Florijánek se přihlásil, že tolle se mu nemuž nihdá stát, protože chodí do háje bos.

Florijánovi šli jennou do Vysokýho na roráte a kluka nechali doma, aby hlídal malou Pepku. Byla eště v kolibce. Asi za hodinu práskly v kostele těžký dveře, a Florijánek už vode dveři spustil: "Mami! Pepka se mně.." Kostelník s perstem na hubě hnal se po klukoj: "Psst! Psst!" "I čerta starýho psst! Pepka se mně doma podála, tek letim pro mámu, aby si ji šla vopucovat!"

Dyž už byl věči, to už měl mlačiho bráču Vaška, šli spolu jeden večír na Merklasovy hrušky. No, nic novýho. Sousedovy byly dycky lepčí. Co čert nechtěl, starej Merklas je nák vycejtil, vylít z baráku, a s derškou jako šalvoster hnal se k hrušce. Točeví, kluci na něj nečkali. Jako kočístata hup z hrušky a trap do tmy. Florijánek měl eště hdy zařvat: "Krupičko, utikej!" Dá rozum, že hned ráno hernul se Merklas Krupičkom do baráku, a z hurta, hde je kluk. Enu, hde by byl. Pil u stolu kafe. Oušemže vo ničem nevědál, ale jak už to u takovejch hošištát bejvá, přeci se krapet zapálil, a tak mu táta, dyž zjedal vo co de, fortelně vyprášil zadek, aby měl vod dědka pokoj. Pepiček se nemoh kolik dni na žilli ani podvat.

Dyž bylo Florijánkoj už šesnác, poudá táta, že musí do sjeta najít si nákou službu, aby se vodlehčil chalupě. Vono tenkrát živiť sebe, mámu a sedum kerku, to nebylo žánny tralala. Máma mu napekla do uzliku bramborovejch plack a Florijánek s těžkým sercem šel. Ně kor daleko. Na veršich zalez do smerči, dál že nepujde. Hde pak. Tam za Bílou skálou de po zemi černá čára a za tou je inej sjet. Lidí tam brebentěj djunou hatmatilkou, čert aby nim rozuměl. Hde-pak. Bez našich bych se tam ustejskal. To budu rači líhať na tvrdý dolánecký mezi něž tam v prachovejch peřinách. Pojídal placku za plackou, každou skropenou lítostivejma selzičkama. Bylo pollene, vod Vysokýho víter zanášeň velemnej hlas zvonu. Placky pryč do večera daleko. Za dne se vracet nemuž. Pro lický huby. Pořánně mu už kručalo v břišku, dyž se už za tmy pomalu šoural z verchou domu. No, co inýho. Sedali všichni u stolu nad vopečenejma bandoruma se solej, v henkách podmáslí, dyž vopaterně merk vokynkem do sennice. Sliny se mu sbíhaly a hlad ho posterkoval do baráku, do sennice. Dyž za nim verzly dveře, všichni se votočili. Zůstal u nich stát s prázným uzlíkem v ruce a hlavou sklopenou k zemi. Táta zlostně vstal vod stolu, ale máma mu zastoupila cestu: "Nech ho. neni na to. Zůstane na chalupě." Přisterčila žilli na jeho místo a poudá mēkce: "Poď si sennouť." Eště nihdá mu bandory tak ne-šm-kovaly jako dyž přišel z toho nepodařenýho vandru. Oušemže, u stolu ticho jako v hrobě. Táta nasupenej, trá ho nechal bejt a vostatní haranti ani nepinkli. Báli se táty. A tu ucejtil, jak se mu mourek lísá vo nchy a najennou hup, a už ho měl poudá: "Ty mně, čičiku, eště znáš?" Táta polykal zrouna sousto, vyperšk až se zakuckal. Dyž nabral dechu, rozchechtal se: "Jen se, lidi na holomka podvejte. Jesli prej ho kočístě eště zná!" A to už se i chasa rozhalasila, a zas bylo v chalupě milo.

Dyž na to strejce po letech spominal, říkával: "Jo, to bejvala, a už neni. Táta s mámou už sou dáuno na vysockým kerchově. A mladost? Hde ta je?"
Prokop Hásek.

Počasi ve Vysokém nad Jizerou v letošním červnu

Nejvyšší teplota /maximum/ 27,7 C dne 28.6. Nejnižší teplota /minimum/ 4,7 C dne 10.6. Průměrná denní teplota v červnu 14,7 C, loni 13,3 C. Celkové množství srážek za červen 29,0 mm.; loni 85,9 mm. počet dní se srážkami 7. Nejvíce za jeden den napršelo dne 15.6. 14,5 mm. Počet dní s bouřkou 1. Počet dní s mlhou 0. Počet dní se silným větrem 0. Počet dní, kdy denní průměrná relativní vlhkost venkovního vzduchu překročila 95% 0. Celkově byl letošní červen velmi suchý a teplý. Převládalo slunečné a klidné počasí.

Z lidových pranostik k měsíci červnu: V červnu deštivo a chladno, způsobí rok neurodný snadno. Červen studený, sedlák krčí rameny. Často-li se v červnu hrom ozývá, kalné léto potom přichází. Jaké počasí na Medarda bývá, šest neděl trvání mívá. O svatém Vítě, půl zrna v žitě. Na Petra a Pavla den jasný a čistý, rok úrodný bude jistý. Do Jana Křtitele nechval ječmene. K.P.

Zpráva z činnosti SPOZ ve Vysokém nad Jizerou za I. pololetí 1976

Vitání občánků do života - celkem bylo přivítáno 12 dětí včetně sloučených obcí.

Předávání OP - slavnostní akt předávání občanských průkazů byl. proveden v obřadní síni MěstNV ve Vysokém nad Jizerou v měsíci dubnu, celkem 18 ti žákům ZDŠ.

Předání výměních listů absolventům ZOU ve Vysokém nad Jizerou bylo provedeno ve společenské místnosti ZOU za přítomnosti zástupců VČ KNV, ZVS Semily a Jablonec nad Nis., zástupců závodů a rodičů. Celkem ukončilo učební poměr 45 chlapců a dívek.

Z l a t á s v a t b a - 23.5.1976 oslavili manželé Josef a Marie Neťukovi z Vysokého nad Jizerou 50 let společného života. K tomuto vzácnému jubileu jim přišli přátelé zástupci MěNV, SPOZ, ČSZ a Státního statku, n.p. Vysoké nad Jiz., kde oba naposledy pracovali.

S p o l e č e n s k á k r o n i k a

Narozeniny - Vysoké nad Jiz.rou :

24.5. oslavila Božena Kolářová, roz. Kocourová ve Kbelích 80 let,
2.6. oslavila Božena Janoušková, roz. Nedomlelová 81 let,
12.6. oslavila Emilie Bartoňová, roz. Petříková 70 let,
18.6. oslavila Pavla Mandlová, roz. Kučerová 81 let,

- Sklenářice :

20.5. oslavila Anna Patočková 80 let,
28.5. oslavil Alois Špráchal 70 let,
13.6. oslavila Marie Kolářová, roz. Metelková 88 let,
21.6. oslavila Marie Hloušková, populární hostinská z Ferličku 85 let,
28.6. oslavila Anna Gebrtová, roz. Šimůnková 70 let,

- Stará Ves:

14.5. oslavila Františka Dlabolová, roz. Nováková 86 let,
26.5. oslavila Růžena Zákoucká 75 let,
5.6. oslavil Jan Šulc 80 let,

- Tříč:

18.5. oslavil Josef Hladík 80 let,
20.6. oslavila Božena Koubová 80 let.

Přejeme hodně zdraví !

Úmrtí :

10.5. zemřel v Chebu rodák Karel Jandura ve věku 59 let,
16.5. zemřela v Hradci Králové Anna Papíková ve věku 76 let,
19.5. zemřela Jana Volková, roz. Michálková ve věku 73 let,
21.5. zemřel Karel Farský ve věku 91 let,
30.5. zemřela Božena Nigrinová ve věku 76 let,
9.6. zemřel František Brumlich ve věku 87 let,
12.6. zemřel Karel Kramář ve věku 80 let,
15.6. zemřela v Praze rodačka Olga Tošnerová, roz. Blahoutová ve věku 78 let,
1. 7. zemřel Josef Nosek ze Sklenářic ve věku 68 let,
5. 7. zemřela v Rokytnici nad Jiz. rodačka Anna Holá, roz. Bouzková ve věku 78 let.

Čest jejich památce !

Redakci zaslané použité i nepoužité rukopisy nejsou-li vyžádány zpět, ukládají se do archivu zpravodaje. Odpovědná redaktorka M. Ďoubalíková, ilustrace O. Vodsedalek. Větrník vychází jednou za dva měsíce, řídí redakční rada. Příspěvky zasílejte do Vlastivědného muzea ve Vysokém/Jiz. Cena 2,-Kčs.